

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002198

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванченко Наталя Олександрівна

2. Natalia O. Ivanchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: медицина

Дата захисту: 13-07-2026

Спеціальність за освітою: медико-профілактична справа

Місце роботи здобувача: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14322

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.43.59, 76.29.15.13, 76.29.50, 76.33.43

Тема дисертації:

1. Клініко-епідеміологічні та імунологічні особливості кашлюку у дорослих
2. Clinical, epidemiological and immunological features of pertussis in adults

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню клінічних, епідеміологічних, імунологічних та функціональних особливостей кашлюку у дорослих, а також оптимізації підходів до діагностики, лікування та профілактики цього захворювання в сучасних умовах. Метою дослідження було встановлення клінічних, імунологічних та епідеміологічних особливостей кашлюку у дорослих з метою удосконалення діагностичних підходів, лікування та профілактики. Для досягнення поставленої мети проведено комплексне дослідження, що включало ретроспективний аналіз захворюваності на кашлюк за період 2005 – 2025 роки та проаналізовано 691 медичну карту стаціонарних хворих. Проспективне дослідження включало серологічний моніторинг дорослого населення щодо кашлюку шляхом дослідження рівнів антитіл Ig G до *Bordetella pertussis* в сироватці крові осіб без ознак інфекційної патології у 2016 (80 осіб), 2021 (60 осіб) та 2025 (144 особи) роках. Також було проведено визначення у хворих на кашлюк показники лімфоцитарного профілю периферійної

крові: Т-хелперів (CD3+CD4+CD45+), Т-супресорів (CD3+CD8+CD45), NK клітини, загальний лейкоцитарний антиген, визначити імунорегуляторний індекс у 78 пацієнтів. Вивчено вплив інгалаційного кортикостероїду в комплексному лікуванні хворих на кашлюк у 16 пацієнтів на підставі аналізу анкет оцінки симптомів хвороби, що впливають на якість життя з групою порівняння, яка не використовувала інгалаційні кортикостероїди в кількості 10 осіб. З інструментальних методів дослідження використовувався метод спірографії для визначення показників життєвої ємності легень. Спірометрія виконувалась за допомогою спірометру у 20-ти хворих на кашлюк та з метою порівняння у 59 хворих на ХОЗЛ. Також проведена оцінка клінічного перебігу кашлюку у 39 пацієнтів, що проходили стаціонарне лікування у КНП ЛОР «Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня». Отримані результати продемонстрували тенденцію до зростання захворюваності на кашлюк серед дорослого населення Львівської області, з переважанням жінок віком 25–40 років. У 41,03% випадків джерелом інфекції були діти, що свідчить про провідну роль внутрішньосімейної передачі. Недостатнє застосування антибіотикопрофілактики серед контактних осіб вказує на наявність прогалин у впровадженні профілактичних заходів. Отримані результати узгоджуються з даними міжнародних досліджень і підтверджують, що кашлюк у дорослих характеризується атиповим перебігом, високою часткою недіагнованих випадків та значною роллю у підтриманні циркуляції збудника. Наукова новизна роботи полягає у встановленні кореляцій між клінічними проявами та показниками клітинного імунітету, визначенні вікових і статевих імунологічних особливостей, а також обґрунтуванні ефективності інгалаційних кортикостероїдів у лікуванні кашлюку у дорослих. Практичне значення полягає в оптимізації лабораторного підтвердження, обґрунтуванні необхідності ревакцинації дорослого населення та підвищенні ефективності лікування. Також запропоновано аналіз захворюваності на підставі електронної бази даних ЕСОЗ, що дозволяє приймати управлінські рішення на рівні територіальних громад.

2. The dissertation is devoted to the study of clinical, epidemiological, immunological, and functional characteristics of pertussis in adults, as well as to the optimization of diagnostic, therapeutic, and preventive approaches under current conditions. The relevance of the study is conditioned the increasing incidence of pertussis among adults, a shift in age distribution toward older populations, atypical clinical presentation, and a substantial proportion of underdiagnosed cases. Despite widespread vaccination, pertussis remains a significant public health concern. Contemporary epidemiological trends are characterized by cyclical fluctuations in incidence associated with waning post-vaccination immunity, specific features of acellular vaccines, and possible evolutionary changes in *Bordetella pertussis*. The aim of the study was to determine the clinical, immunological, and epidemiological features of pertussis in adults in order to improve diagnostic strategies, treatment approaches, and preventive measures. To achieve the set goal, a comprehensive study was conducted, which included a retrospective analysis of pertussis morbidity for the period 2005–2025 and an analysis of 691 medical records of hospitalized patients. The prospective study included serological monitoring of the adult population for pertussis by examining the levels of IgG antibodies to *Bordetella pertussis* in the blood serum of individuals without signs of infectious pathology in 2016 (80 persons), 2021 (60 persons), and 2025 (144 persons). Additionally, lymphocyte profile indicators of peripheral blood were determined in pertussis patients: T-helper cells (CD3+CD4+CD45+), T-suppressor cells (CD3+CD8+CD45), NK cells, total leukocyte antigen, and the immunoregulatory index in 78 patients. The effect of inhaled corticosteroids in the complex treatment of pertussis patients was studied in 16 patients based on questionnaires assessing symptoms affecting quality of life, compared with a control group of 10 persons who did not use inhaled corticosteroids. Spirometry was used as an instrumental method to determine lung vital capacity. Spirometry was performed using a spirometer on 20 pertussis patients and, for comparison, on 59 patients with COPD. Clinical course evaluation of pertussis was conducted in 39 patients undergoing inpatient treatment at the Lviv Regional Infectious Clinical Hospital. The obtained results demonstrated a trend of increasing pertussis morbidity among the adult population of Lviv region, with a predominance of women aged 25–40 years. In 41.03% of cases, children were the source of infection, indicating a leading role of intrafamily transmission. Insufficient use of antibiotic prophylaxis among contacts indicates gaps in preventive measures implementation. Results align with international studies and confirm that pertussis in adults is characterized by atypical course, a high proportion of undiagnosed cases, and a significant

role in maintaining pathogen circulation. The scientific novelty lies in establishing correlations between clinical symptoms and cellular immunity markers, defining age and sex immunological features, and justifying inhaled corticosteroids efficacy in adult pertussis treatment. Practical significance includes optimizing laboratory confirmation, substantiating the need for adult revaccination, and improving treatment efficiency. Analysis of morbidity based on the national electronic health database is proposed to support management decisions at community levels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Grechukha Ye.O., Kolachynskyi N.M., Ivanchenko N.O., Kovalchuk A.V., Volokha A.P., Gnyloskurenko G.V. Short Message Service-based intervention to improve child immunization visit rates: preliminary findings from a pilot activity in communities with low immunization appointment rates in the Lviv Region. *Child's Health*. 2025; 20(3):217–222. DOI: 10.22141/2224-0551.20.3.2025.1831.
- 2. Kolesnyk P.O., Paliy I.H., Sydorchuk L.P., Hoda Z.P., Ivanchenko N.O., Lych O.S., Huley N.R., Matsyura O.I., Slyuzar Z.L., Gerasymov S.V. The role of nutritional support with probiotics in outpatients with symptomatic acute respiratory tract infections: a multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled dietary study. *BMC Nutrition*. 2024;10(1):4. DOI: 10.1186/s40795-023-00816-8.
- 4. Іванченко Н.О. Клініко-епідеміологічні особливості кашлюку у Львівській області. Профілактична медицина. 2016;27(3–4):25–30.
- 5. Іванченко Н.О. Імунологічний моніторинг дорослого населення Львівщини щодо кашлюку у 2016 році. Інфекційні хвороби. 2017;(1):42–46. DOI: 10.11603/1681-2727.2017.1.7770.
- 6. Іванченко Н.О. Захворюваність на кашлюк у Львівській області. Актуальна інфектологія. 2018;(6):128–131.
- 7. Іванченко Н.О. Проблема диференційної діагностики кашлю у пацієнтів з кашлюком. Профілактична медицина. 2018;31(2):18–24.
- 8. Іванченко Н.О. Стратегія лікування кашлюку. Буковинський медичний вісник. 2021;25(2):133–138. DOI: 10.24061/2413-0737.XXV.2.98.2021.22.
- 9. Hrytsko R.Yu., Fedorenko S.M., Ivanchenko N.O., Snitovska O.Yo. Вакцинація в практиці сімейного лікаря. Сімейна медицина. 2020;(1–2):41–44. DOI: 10.30841/2307-5112.1-2.2020.204399.
- 10. Іванченко Н., Озірковська М., Дуденко М., Гресь О., Сергієнко В. Ретроспективний епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності у Львівській області за 2020–2024 роки. Біологічні, хімічні та екологічні загрози під час війни: колективна монографія / за заг. ред. В.В. Поповича, В.О. Сергієнка, Н.О. Іванченко. Львів: ЛДУБЖД, 2025. С. 66–91.
- 11. 2. Іванченко Н., Озірковська М., Дуденко М., Гресь О., Сергієнко В. Аналіз виконання обсягів профілактичних щеплень на підставі аналітичних таблиць електронно-статистичної форми «УКРБАК-08» за 2024 рік. Біологічні, хімічні та екологічні загрози під час війни: колективна монографія / за заг. ред. В.В. Поповича, В.О. Сергієнка, Н.О. Іванченко. Львів: ЛДУБЖД, 2025. С. 49–65.
- 12. 3. Ivanchenko N., Fedorenko S.M., Starynych L, Veres M. DEVELOPMENT AND MODERNIZATION OF MEDICAL SCIENCE AND PRACTICE: EXPERIENCE OF POLAND AND PROSPECTS OF UKRAINE. Volum 3. Lublin., 2017, p.1-18.

- Іванченко Н.О. Clinical and epidemiological peculiarities of pertussis in Lviv region from 2006 to 2016. The unity of science. Vienna, Austria, 2016–2017. P. 106–108.
- 14. Іванченко Н.О., Кулітка Ю.Є. Захворюваність на кашлюк серед дорослого населення Львівщини. International research and practice conference. Lublin, Poland, 2017. С. 38–40.
- 15. Іванченко Н.О. Клініко-епідеміологічні особливості кашлюку у Львівській області. Чорноморські наукові студії: матеріали III міжнародної мультидисциплінарної конференції. Одеса, 2017. С. 68–73.
- 16. Іванченко Н.О., Гончар Н.І. Сучасні аспекти вакцинації проти кашлюку. International scientific conference “Topical issues of science and education”. Warsaw, 2017. С. 42–45.
- 17. Іванченко Н.О., Федоренко С.М. Клінічні та лабораторні аспекти випадків захворювання на кашлюк у Львівській області в період 2015–2016 рр. Читання пам’яті акад. Л.В. Громашевського. Київ, 2016. С. 51–53.
- 18. Іванченко Н.О. Діагностика та імунопрофілактика кашлюку у дорослих мешканців Львівської області за період 2014–2016 рр. Вітчизняна та світова медицина в умовах сучасності. Дніпро, 2017. С. 43–46
- 19. Іванченко Н.О. Клініко-лабораторні особливості кашлюку у мешканців Львівської області за період 1996–2016 рр. Сучасні проблеми світової медицини. Одеса, 2017. С. 32–35.
- 20. Іванченко Н.О., Кулітка Ю.Є. Результати серомоніторингу кашлюку в осіб з ознаками ХОЗЛ. Всеукраїнська науково-практична конференція «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів». Житомир, 2017. С. 67–69.
- 21. Іванченко Н.О., Кулітка Ю.Є., Старинчук Л.С. Прогнозування захворюваності на кашлюк мешканців Львівщини та визначення пріоритетних груп ризику. Міжнародна конференція «Здоров’я і суспільні виміри». Вінниця, 2017. С. 8–9.
- 22. Іванченко Н.О., Солощенко В.І. Випадок захворювання на кашлюк у вагітної. Читання пам’яті акад. Л.В. Громашевського. Київ, 2017. С. 84–86.
- 23. Іванченко Н.О., Кулітка Ю.Є., Старинчук Л.С. Лабораторна діагностика кашлюку на сучасному етапі. XVI з’їзд ВУЛТ. Кам’янець–Подільський, 2017. С. 121.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров’я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв’язок з науковими темами: 0122U201991

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім’я По-батькові:

1. Зінчук Олександр Миколайович
2. Oleksandr M. Zinchuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задорожна Вікторія Іванівна

2. Viktoriia I. Zadorozhna

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0917-2007

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011947

Місцезнаходження: вул. М. Амосова, Київ, 03038, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Конопкіна Людмила Іванівна

2. Lyudmyla I. Konopkina

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.27

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2238-6501

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вольницька Христина Ігорівна
2. Khrystyna I. Volnytska

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.27**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"**Код за ЄДРПОУ:** 02010793**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Зубченко Світлана Олександрівна
2. Svitlana O. Zubchenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4471-4884**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"**Код за ЄДРПОУ:** 02010793**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові**
голови ради

Радченко Олена Мирославівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Радченко Олена Мирославівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Драпак Ірина Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна